

A 150 éves Lánchíd új fényei



1999. június 19-én a „Budapesti Búcsú” keretében ünnepeltük a Lánchíd 150 éves születésnapját. A General Electric nagyvonalú születésnapi ajándékkal kedveskedett az ünnepeltnek: a fővárosi, sőt nemzeti szimbólummá emelkedett híd díszvilágítását a GE Lighting TUNGSRAM Rt. megújította.

A Pestet és Budát elsőként összekötő Lánchíd olyan csodálatos építészeti remekmű, hogy méltán vált jelképpé, idegenforgalmi látványossággá.

Az 1920-as évek végén – nem kevés szakmai vita után – megkezdődött a lenyűgözően szép budapesti panoráma meghatározó elemeinek esti kivilágítása. Nagy közönségsikert aratott a Mátyás templom és Halászbástya 1928-ban elkészült díszvilágítása, ennek nyomán a Szt. Gellért-szobor világítása még abban az évben, a Citadella, a Szt. Anna-templom és a Helyőrségi templom világítása pedig 1929-ben elkészült.

A műemlékvédők elképzeléseinek és a kor technikai lehetőségeinek ellentmondásai a Lánchíd világítástervezésekor mutatkoztak meg igazán, így csak 1937-ben készülhetett el az első díszvilágítás, a kapuzatok elein és a láncokon végigfutó izzólámpafüzér (4200 db 172 kW,

terv: Szekér Pál). A háború pusztításai után 1949-ben kapott a Lánchíd új díszvilágítást: a kapuzatokat és a pilléreket világították izzólámpák (1564 db, 245 kW). 1970-ben született újjá a láncokon és a járdaszinten végigfutó izzólámpás füzérvilágítás (1188 db, 304 kW), majd 1973-ban a kapuzatvilágítást is felújították (708 db, 219 kW, terv Kossák Józsefné).

1988-ban jelentősen megújult a világítás: A füzérvilágításban az izzólámpákat kompakt fénycsövek váltották fel (1178 db), a kapuzat és pillérvilágításokat ceruza halogénlámpás fényvetőkkel oldották meg (248 db, 131 kW, terv: Almási Sándor és dr. Horváth József).

A Lánchíd világításának mindegyik változata viták keretében, több tanulmány és számos próba után született, de a közönség által leghálásabban fogadott változat a kapuzatok és pillérek fényvetős világítása és a láncok ívét hangsúlyozó füzérvilágítás együttese volt.

A GE Lighting TUNGSRAM az új világítás kialakításakor meg akarta őrizni a Lánchidnak ezt a megszokott, kedvelt, a környezetbe harmonikusan illeszkedő látványát. A célkitűzése az volt, hogy a szemlélő számára a lehető legkevesebb

változtatással újítsa meg a leromlott állapotú világítási berendezést, ugyanakkor egy korszerűbb, könnyebben karbantartható, olcsóbb üzemű világítással érje el a kívánt látványt.

A korszerűsítés legfontosabb lépése a ceruza-halogénlámpák helyettesítése a legújabb fémhalogénlámpákkal, a kerámia kisülőcsöves fémhalogénlámpákkal (CMH). A CMH lámpa 3000 K színhőmérséklete csak 100 K-nel haladja meg a halogén lámpáét, kiváló 1.b. színvisszaadása, jelentősen növelt színstabilitása és hosszú, legalább 9000 órás élettartama ideális kiváltási lehetőséget kínált.

A 70 és 150 W-os CMH lámpákat saját Masterpak és Euroflood típusú fényvetőinkben alkalmaztuk. A Masterpak 70 M lámpatest golyózott tükrű szélesen sugárzó, az Euroflood 15 70 és 150 M AS selyemfényű tükrös aszimmetrikusan sugárzó világítótest.

A lámpatesteket mindenhol a meglévő tartószerkezeteken helyeztük el. A látvány megőrzése érdekében a fényeloszlások különbözősége miatt minden lámpatesten egyedi megoldásokat alkalmaztunk, laboratóriumi kísérletek nyomán meghatározott és próbavilágításokon véglegesített átalakításokkal, többféle takarólemezzel, árnyékolóval,

homokolással és káprázaskorlátozókkal értük el a kívánt hatásokat.

A kapuzatokra szerelt lámpatesteket a kövekről vett színminta alapján mészkőszínűre, a vasszerkezetre szereltek hídszürkére festettük különleges eljárással.

Minimális változtatást csak a hídfők oroslánjainál végeztünk, a kellő fényáram eléréséhez a régi három helyett négy lámpatestet alkalmaztunk. Újdonságképpen 2-2 kis 70 W-os lámpatesttel derítettük a kapuzatok új köztársasági címeit.

A kompakt fénycsöves füzérvilágítást szerkezeti változtatás nélkül szereltük vissza a helyére, természetesen lámpacsere és minden részletre kiterjedő mechanikai és elektromos felújítás után.

Az új világítási berendezés beépített teljesítménye 42,5 kW, ami több mint 67% megtakarítást jelent.

A GE Lighting TUNGSRAM felajánlotta az önkormányzatnak, hogy az új világítási berendezést 3 évig díjmentesen karbantartja.

Reményeink szerint a Lánchíd megújult díszvilágítása méltó lesz ahhoz a fontos szerephez, melyet az esti városkép formálásában, kialakításában játszik. (X)

